

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä

19.8.2025 klo 13.00–15.30

Jäsenet

Läsnä/este	Etunimi	Sukunimi	Nimeävä organisaatio	Oma organisaatio
Este Sijainen	Jyri Elina	Hämäläinen Tonteri	Unifi Unifi	Aalto-yliopisto Unifi
Paikalla	Tuija	Gadd	Tulanet (tutkijajäsen)	Ruokavirasto
Este Sijainen	Minna Virve	Harjuniemi Peltoniemi	FUCIO & AAPA FUCIO & AAPA	Helsingin yliopisto Tampereen ammattikorkeakoulu
Paikalla (14.00 asti)	Katja	Hilka-Keinänen	Kansalliskirjasto	Kansalliskirjasto
Paikalla	Noora	Jansson	Arene	OAMK
Paikalla	Janne	Kanner	CSC	CSC
Paikalla	Kaisa	Miettinen	Unifi	Jyväskylän yliopisto
Paikalla	Miki	Kallio	Finn-ARMA	Oulun yliopisto
Paikalla	Helena	Laaksonen	Tietoarkisto	Tietoarkisto
Paikalla	Mari	Laakso	Tulanet	Maanmittauslaitos
Paikalla	Leo	Lahti	Unifi (tutkijajäsen)	Turun yliopisto
Paikalla	Hanna	Lahtinen	Arene	Laurea
Paikalla	Riitta	Lähdemäki	FUN	Tampereen yliopisto
Paikalla	Veikko	Ikonen	Tulanet	VTT
Paikalla	Emilia	Palonen	TSV	Valtiotieteellinen yhdistys
Paikalla (14.00 alkaen)	Anne	Portaankorva	Unifi	Helsingin yliopisto
Paikalla	Seliina	Päällysaho	Arene (tutkijajäsen)	SeAMK
Paikalla	Floora	Ruokonen	Suomen akatemia	Suomen akatemia
Paikalla	Pekka	Uotila	AMKIT-konsortio	XAMK

Läsnä

Henriikka Mustajoki (TSV), esittelijä
Ilmari Jauhiainen (TSV), sihteeri

Asiantuntijaryhmien ja työryhmien puheenjohtajat:

Mira Juppi (Savonia) – oppimisen avoimuus Laura Niemi (TY) – toimintakulttuurin avoimuus
Jukka Rantasaari (TY) – aineistojen avoimuus Mari Elisa Kuusniemi (HY) – aineistojen avoimuus
Susanna Nykyri (TAU) – julkaisemisen avoimuus ja rahoitustyöryhmä

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2. Edellisen kokouksen muistio tiedoksi

Liite 2.1: [Edellisen kokouksen 27.5.2025 muistio](#)

3. Seurannan aikataulu

27.5.2025 ohjausryhmän kokouksessa keskusteltiin seurannan aineistoihin liittyvistä määrällisistä indikaattoreista ja siirrettiin päätös asiasta seuraavaan kokoukseen. Käsittelyn siirtäminen vaikuttaa seurannan järjestämisen aikatauluihin. Henriikka Mustajoki esitteli työvaliokunnan 3.6.2025 kokouksessaan ehdottamat kaksi vaihtoehtoa: seuranta pidetään suunnitellusti 2026 ilman aineistojen määrällisiä indikaattoreita tai seuranta siirretään vuoteen 2027.

Ohjausryhmässä käytiin keskustelua kansallisen seurannan merkityksestä esimerkiksi kansainvälisten seurantojen tietolähteenä sekä OKM:n neuvottelujen indikaattorina, seurannan suhteesta päivitettyyn julistukseen sekä seurantasyklin pituudesta. Ehdotettiin, että vuoden 2026 seuranta jätettäisiin tekemättä, jotta seurantamallia voitaisiin päivittää huomioiden mm. uusi julistus. Toisaalta huomattiin, että ei ole selvyyttä, mitä seurauksia päätöksellä olisi ja tarvittaisiinko 2026 silti jonkinlaista tiedonkeruuta.

- Liite 3.1: [Esitysdiat](#)

Päätös: Aineistojen määrällisiä indikaattoreita ei laadita syksyllä 2025. Päätös siitä, järjestetäänkö vuonna 2026 seurantamallin mukaisesti aikataulutettu seuranta, siirretään ohjausryhmän lokakuun kokoukseen. Sihteeristö valmistelee ohjausryhmälle tilannekatsauksen, mitä vuoden 2026 seurannan toteuttamisesta tai toteuttamatta jättämisestä seuraisi ja mitä vaihtoehtoisia tapoja seurausten hallitsemiseksi olisi käytössä.

4. Seurannan kehittäminen

Julistuksen ja linjauskokonaisuuden päivityksen myötä seurantamallin päivittäminen tulee ajankohtaiseksi. Työvaliokunta päätti 3.6.2025 kokouksessaan, että seurannan kehittämistä on syytä käsitellä säännöllisesti ohjausryhmän kokouksissa. Marita Kari esitteli seurannan kehitysnäkymiä. Koska seurannan kehittäminen on olennaisesti kytköksissä asiakohdassa 3 tehtyyn päätökseen, aiheen tarkempi käsittely siirrettiin ohjausryhmän lokakuun kokoukseen.

- Liite 4.1: [Esitysdiat](#)

5. Oppimateriaalien osalinjaus

Oppimateriaalien avoimen saatavuuden osalinjaus oli kuulemiskierroksella 10.2.–21.3.2025. Ilmari Jauhiainen esitteli kuulemiskierroksen vastauksia ja päivitystyön etenemistä.

Päivitystyöryhmä pyysi ohjausryhmältä kantaa erityisesti kysymykseen, pitäisikö linjauksessa suositella, että hankkeissa tehtävien avointen oppimateriaalien lisäksi organisaatioilla olisi myös pidemmän tähtäimen suunnitelmia avointen oppimateriaalien kehittämisestä ja niiden elinkaaren huolehtimisesta. Keskustelussa todettiin, että kysymys elinkaaresta on tärkeä, mutta nykytilanteessa asiasta linjaaminen ei ole vielä ajankohtaista.

Osalinjaus tuodaan hyväksyttäväksi ohjausryhmän lokakuun kokoukseen.

- Liite 5.1: [Tallenne osalinjauksen päivitstyöstä](#)
- Liite 5.2: [Esitysdiat](#)
- Liite 5.3: [Osalinjauksen työversio](#)
- Liite 5.4: [Kuulemiskierroksen vastaukset](#)
- Liite 5.5: [Vertailutaulukko päivitetyn ja alkuperäisen linjauksen tavoitteista ja toimenpiteistä](#)

6. Julistuksen viestintäsuunnitelma

24.3.2025 ohjausryhmän kokouksessa päätettiin, että sihteeristö laatii julistuksesta viestintäsuunnitelman. Jonni Karlsson esitteli viestintäsuunnitelman, jota oli jo alettu toteuttamaan. Kokouksen aikaan allekirjoitusmahdollisuus oli ollut auki viikon, ja julistuksen oli ehtinyt allekirjoittaa jo 11 organisaatiota ja 33 yksityishenkilöä.

Ohjausryhmä kiitti sihteeristöä hyvin edenneestä työstä julistuksen viestinnän edistämiseksi.

- Liite 6.1: [Esitysdiat](#)
- Liite 6.2: [Julistuksen viestintäsuunnitelma](#)
- Liite 6.3: [Julistuksen viestinnän työkalupakki](#)

Päätös: Viestintäsuunnitelman hyväksyminen.

7. Avoimen tieteen toiminnan näkyvyys

Henriikka Mustajoki esitteli ohjausryhmän työvaliokunnan 27.2. kokouksessaan nostaman kysymyksen, miten avoimen tieteen eteen tehtyä toimintaa voi tunnistaa ja miten sitä tehdään näkyväksi.

Keskustelussa nousi esiin tutkitun tiedon avoimuuden merkitys maailmanpoliittisesti jännitteisessä tilanteessa. Ohjausryhmä painotti, että avoimuuden merkitystä, hyötyjä ja vaikuttavuutta olisi hyvä järjestelmällisesti nostaa esiin AVOTT-koordinaation viestinnässä.

Esiin nousi myös ajatus, että viestintää avoimesta tieteestä pitäisi laajentaa koordinaation omien kanavien ulkopuolelle ja että avointa tiedettä olisi hyvä tuoda esiin esimerkiksi Unifin kokouksissa ja OKM:n visiotyössä.

Keskustelussa todettiin lisäksi, että tutkijat ovat jo hyvin sisäistäneet avoimen tieteen arvon, mutta kaipaavat erityisesti käytännön tukea ja ohjeita, miten avointa tiedettä toteutetaan.

8. Kommentoitavien dokumenttien kieliversiot

Henriikka Mustajoki esitteli kysymyksen kommentoitavien dokumenttien kieliversioista. AVOTT-koordinaation avoimista kommentoinneista ei ole aiemmin tehty linjausta, mitä kieliversioita kommentoitavista dokumenteista ja kommentointilomakkeista laaditaan. Kommentointeihin saadaan jonkin verran ruotsinkielisiä kommentteja, mutta ei juurikaan englanninkielisiä.

Keskustelussa todettiin, että kieliversioiden tekeminen vie sihteeristön työaikaa. Toisaalta huomautettiin, että englanninkieliset versiot ovat tärkeitä kansainvälisten tutkijoiden takia, kun taas ruotsinkielisiä versioita tarvitaan ruotsinkielisiä organisaatioita varten.

- Liite 8.1: [esitysdiat](#)

Päätös: Kieliversiot laaditaan ainakin kommentoitavista linjausdokumenteista. Muista kommentoitavista dokumenteista laaditaan kieliversiot sihteeristön harkinnan mukaisesti.

9. Muita asioita

- Tutkimusyhteisön organisaatioille lähetetty kutsu allekirjoittaa Avoimen tieteen ja tutkimuksen julistus 2025–2030. AVOTT-sihteeristö tulee mielellään esittelemään julistusta myös ohjausryhmässä edustettuihin organisaatioihin.
- [Tutkimusrahoittajien avoimuuden seurantaa aletaan suunnitella](#)
- [Rahoituksen tiekartan julkaisutilaisuus 6.10.](#)

Ohjausryhmän työsuunnitelma, syksy 2025

Aika	Aihe	Käsittelyvaihe	Päätös
5. kokous	Avoimen tieteen palkintojen päättäminen	Päätös	x
	2026 seurannan järjestäminen	Päätös	x
	Oppimateriaalien osalinjauksen päivitys	Päätös	x